

HANDLÄGGARE, AVDELNING/ENHET, TELEFON, E-POST

Ylva Ehn
Rättssekretariatet
08-678 5739
ylva.ehn@pts.se

Konsekvensutredning angående PTS föreskrifter om tillstånd att använda radiosändare i 1900–1905 MHz-bandet

1 Inledning

De här föreslagna föreskrifterna avser tilldelning av tillstånd att använda radiosändare i 1900–1905 MHz-bandet.

Post- och telestyrelsen, PTS, har bedömt att förutsättningarna i 3 kap. 8 § första stycket lagen (2003:389) om elektronisk kommunikation (LEK) är uppfyllda och tilldelningen ska därför ske genom en allmän inbjudan till ansökan. PTS föreslår med stöd av 3 kap. 7 § LEK samt 18 § förordningen (2003:396) om elektronisk kommunikation (förordningen) att antalet tillstånd att använda radiosändare i frekvensbandet 1900–1905 MHz ska begränsas till ett tillstånd för att garantera en effektiv användning av frekvenser.

PTS har enligt 3 kap. 8 § tredje stycket LEK samt 19 och 20 §§ förordningen bemyndigats att meddela föreskrifter om vilket förfarande som ska användas vid prövning efter allmän inbjudan till ansökan, ytterligare föreskrifter om förfarandet samt innehållet i en allmän inbjudan. PTS har beslutat att prövningen ska ske efter ett förfarande där det pris sökanden är villig att betala för tillståndet ska vara utslagsgivande, dvs en auktion. En auktion medför att transparensen och effektiviteten ökar när tillstånd tilldelas till den som värderar det högst. Auktionen avgörs genom slutna budgivning då de sökande har möjlighet att lämna ett bud. Genom att tillståndsvillkoren blir kända före tilldelningen blir processen mer förutsebar för marknaden och de potentiella budgivarna.

PTS finner att det mest ändamålsenliga sättet att meddela de regler som behövs för att genomföra auktionen är genom föreskrifter. Härigenom skapas förutsebarhet kring auktionen och myndigheten förbinder sig att samtidigt följa auktionsreglerna.

PTS redovisar härmed sin utredning enligt 27 § verksförordningen (1995:1322) och enligt förordningen (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers

effekter för små företags villkor. PTS samråder¹ även härmed förslaget till begränsningsbeslut som föreslås med stöd av 3 kap. 7 § LEK.

2 Vad kan 1900–1905 MHz-bandet användas till?

Frekvensblocket 1900–1905 MHz utgör en del av det frekvensutrymme som år 2000 tilldelades för UMTS² och det är idag inte tilldelat till någon aktör. Internationellt är bandet harmoniserat för mobila kommunikationssystem. Frekvensbandet kan användas för till exempel mobiltelefoni eller trådlöst bredband.

Det är marknadsaktörerna som slutligen avgör, inom ramen för tillståndsvillkoren, vilken användning som frekvensblocket får.

3 Föreskrifterna och deras syfte

PTS förslag till föreskrifter om tillstånd att använda radiosändare i 1900–1905 MHz-bandet bifogas, bilaga 1.

Syftet med de nu föreslagna föreskrifterna är att reglera ett icke-diskriminerande, transparent och effektivt förfarande för tilldelning av tillstånd att använda radiosändare i 1900–1905 MHz-bandet. PTS mål är effektivt resursutnyttjande, konsumenternas intresse i centrum, effektiv konkurrens och säker kommunikation. Föreskrifterna utgör en del i uppnåendet av dessa mål och har därför samma övergripande syften. Föreskrifterna reglerar hur tilldelning av tillstånd inom frekvensutrymmet 1900–1905 MHz ska ske samt väsentliga villkor som ska gälla.

PTS har bedömt att de potentiella användarna av frekvensutrymmet ska få avgöra vem som ska tilldelas frekvensutrymme genom att alla som vill ska få möjlighet att delta i tilldelningsförfarandet och att den som bjuder högst vinner budgivningen och tilldelas tillståndet. Vilken teknik som ska användas och vilka tjänster som ska produceras ska i möjligaste mån avgöras av dem som tilldelas tillstånd. Genom ett sådant förfarande främjas innovation, marknads- och teknikutveckling och på så sätt skapas största möjliga samhällsnytta. Ett syfte med föreskrifterna är således att möjliggöra detta. Detta är också i överensstämmelse med PTS spektrumpolicy³.

PTS har bedömt att potentiella användare i möjligaste mån ska få använda frekvensutrymmet till de tekniker och tjänster de önskar. Genom dessa föreskrifter möjliggör PTS att frekvensutrymmet kan användas

¹ I enlighet med 8 kap. 10 § LEK.

² UMTS, Universal Mobile Telecommunications System

³ Rapportnummer PTS-VR-2006:2. Fastställt 4 oktober 2006 och tillgänglig på PTS hemsida www.pts.se.

- för att ge enskilda slutanvändare tillgång till trådlösa mobila elektroniska kommunikationstjänster
- över ett så stort geografiskt område som möjligt
- i enlighet med internationella harmoniseringssträvanden.

4 Kostnadmässiga och andra konsekvenser

4.1 Begränsning av antalet tillstånd

I 3 kap. 7 § LEK anges att antalet tillstånd som beviljas inom ett frekvensutrymme får begränsas, om det är nödvändigt för att garantera en effektiv användning av radiofrekvenser. Bestämmelsen reglerar sådana åtgärder som regleras i art. 7 i auktorisationsdirektivet⁴. I denna artikel anges bl.a. att om en medlemsstat överväger huruvida den ska begränsa det antal nyttjanderätter (tillstånd) som ska beviljas till radiofrekvenser ska den bl.a. fästa vederbörlig vikt vid behovet av att ge användarna så stort utbyte som möjligt och underlätta utvecklingen av en sund konkurrens samt ge alla berörda parter tillfälle att lägga fram synpunkter på alla begränsningar.

En förutsättning för att en begränsning av antalet tillstånd ska få ske är att det råder frekvensbrist för en viss radioanvändning.⁵ Våren 2007 genomförde PTS en intresseundersökning avseende tillstånd i det aktuella frekvensutrymmet. Svaren visade att det inte finns tillräckligt frekvensutrymme för att kunna meddela tillstånd till alla som vill och skulle kunna bedriva verksamhet i bandet. Därutöver kan konstateras att det är ett förhållandevis attraktivt frekvensutrymme på grund av att det är internationellt harmoniserat. Mot bakgrund av ovanstående antar PTS att det är frekvensbrist i frekvensutrymmet.

PTS begränsar antalet tillstånd att använda radiosändare i frekvensutrymmet till ett tillstånd. Anledningen till detta är att frekvenserna ska kunna användas effektivt. Se mer under avsnitt 4.2.4.

4.2 Genomförd konsultation

PTS genomförde i april 2007 en konsultation avseende tillstånd i frekvensbandet 1900–1905 MHz. Sammanlagt 15 svar inkom på konsultationen som omfattade följande frågor:

- Tidpunkt för genomförande av auktionen (för tilldelningen)

⁴ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/20/EG av den 7 mars 2002 om auktorisation för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, auktorisationsdirektiv.

⁵ Prop. 2002/03:110 s. 367

- Tillståndets geografiska utformning
- Teknik- och tjänsteneutralitet
- Tillståndets storlek
- Utbyggnads-/täckningskrav
- Tekniska villkor

Nedan belyses dessa frågeställningar särskilt och i de fall ändringar gjorts eller inte gjorts trots framförda synpunkter i förhållande till de förslag som fanns i konsultationen motiveras detta.

De svar på konsultationen som PTS har publicerat finns på myndighetens webbplats www.pts.se.

4.2.1 Tidpunkt för tilldelningen

PTS förslag i konsultationen och konsultations svar

PTS föreslog i konsultationen att frekvensbandet 1900–1905 MHz ska tilldelas under första halvåret 2008.

Några av dem som svarade på konsultationen ansåg att tilldelningen borde ske så snart som möjligt och att tidsplanen därför var bra. Andra ansåg däremot att tilldelning under första halvåret 2008 är för tidigt, bland annat med anledning av att tekniken för detta frekvensband inte är riktigt mogen ännu.

PTS förslag i de aktuella föreskrifterna

PTS föreslår alltså att tilldelningen ska ske under första halvåret 2008.

En optimal tidpunkt för tilldelning som tillgodoser allas intressen fullt ut går inte att fastställa. Därför måste det bli fråga om en rimlighetsbedömning.

PTS bedömer att eftersom det finns aktörer som är intresserade av att tilldelning av frekvensutrymmet sker så snart som möjligt så är det lämpligt att hålla auktionen under första halvåret 2008. Om tilldelning inte sker så snart som möjligt finns det en risk att de aktörer som är i behov av spektrum idag inte kommer in på marknaden eller riskerar att slås ut. Alla intresserade kommer att få ansöka om frekvenser i 1900–1905 MHz-bandet. Auktionen möjliggör därmed såväl 3G-expansion som annan användning.

4.2.2 Nationellt tillstånd

PTS förslag i konsultationen och konsultations svar

PTS föreslog i konsultationen att ett nationellt tillstånd ska tilldelas i frekvensbandet.

En svarande ansåg att regionalt tillstånd är att föredra, övriga ansåg att det var lämpligt att tillståndet är nationellt.

PTS förslag i de aktuella föreskrifterna

PTS föreslår alltjämt att tillståndet ska vara nationellt.

Det aktuella frekvensbandet är internationellt harmoniserat för mobila kommunikationssystem och det finns goda förutsättningar för internationell roaming. Det faktum att frekvensutrymmet kan användas för mobila kommunikationssystem talar för att tillstånden inte bör omfatta alltför små geografiska områden. Ytterligare ett skäl som talar för nationellt tillstånd är de övre delarna av frekvensbandet (1905–1920 MHz) redan är tilldelade såsom nationella tillstånd bland annat på grund av enklare samordning av radioanvändningen.

Möjligheten att efter PTS medgivande överlåta del av tillstånd⁶ medför att ett nationellt tillstånd efter auktionen kan delas upp i flera regionala tillstånd.

4.2.3 Teknik- och tjänsteneutralt tillstånd

PTS förslag i konsultationen och konsultationsvar

PTS föreslog i konsultationen att frekvensbandet 1900–1905 MHz ska tilldelas för UMTS-TDD användning.

Några av de som svarade på konsultationen var övervägande positiva till valet av UMTS-TDD tekniken. Några motsatte sig PTS förslag och ansåg att frekvenserna bör tilldelas teknikneutralt. Vidare påpekade några av de svarande att möjligheten att använda frekvensbandet för FDD-upplänk bör ses över.

Internationell reglering

Frekvensbandet 1900–1905 MHz är i Internationella Teleunionen ITUs radioreglementet allokerat för mobila och fasta tjänster. Enligt fotnot 5.388 i radioreglementet är bandet avsatt (intended) för IMT⁷-2000. Denna är dock inte bindande.

I den europeiska frekvensplanen (ECA) är 1900-1920 MHz-bandet allokerat för bland annat mobila tjänster i enlighet med radioreglementet. I ECA refereras till bl.a. ECC⁸ -beslutet ECC/DEC/(06)01⁹.

⁶ 3 kap. 23 § EkomL

⁷ International Mobile Telecommunications

⁸ ECC, Eletronic Communications Committee

⁹ ECC-beslut finns på www.ero.dk

Enligt ECC/DEC/(06)01 är frekvenserna utpekade (designate¹⁰) för UMTS/IMT-2000 och kan användas oparade för TDD eller för FDD-upplänk parade med andra frekvenser. I beslutet har ECC identifierat möjligheten att para detta band med delar av 2570–2620 MHz. Frekvensbandet 1900–1920 MHz ska enligt ECC/DEC/(06)01 vara tillgängligt för UMTS/IMT-2000 under förutsättning att det finns ett intresse från marknaden.

Sverige har inte anslutit sig till beslutet.

PTS förslag i de aktuella föreskrifterna

PTS föreslår alltjämt att frekvensbandet ska tilldelas så teknik- och tjänsteneutralt som möjligt.

I PTS spektrumpolicy anges att tillstånd att använda radiosändare ska vara så teknik- och tjänsteneutrala som möjligt. Med teknik- och tjänsteneutrala tillstånd ges tillståndshavaren flexibilitet att själv välja vilken tjänst som ska produceras och med vilken teknik.

I detta fall finns det inga internationella beslut som hindrar en teknikneutral tilldelning. Användningen orsakar inte heller störning mot grannländer.

Hela den övre delen av frekvensbandet 1900–1920 MHz har tilldelats för UMTS-TDD i Sverige. Teknikneutralt tillstånd kommer i det nu aktuella frekvensbandet innebära visserligen att samexistens mellan tillståndshavarna blir mer komplicerat jämfört med om tillståndet tilldelas exklusivt för UMTS-TDD som det var föreslagit tidigare i konsultationen. Konsultationen visar att det finns intresse för användning av annan teknik i bandet. Med anledning av detta och med anledning av att det är fråga om tilldelning av ett relativt begränsat frekvensutrymme, bör 1900–1905 MHz tilldelas på ett sätt som medför att skyddsband inte krävs mot angränsande UMTS-TDD-tillståndshavare. Detta omöjliggör en tilldelning för FDD-användning. I linje med PTS spektrumpolicy är det emellertid lämpligt att, så långt det är möjligt, möjliggöra en så teknik och tjänsteneutral tilldelning.

PTS har därför ändrat kravet på UMTS-TDD till att tilldela frekvensbandet 1900–1905 MHz teknikneutralt med tekniska krav som motsvarar kraven i UMTS-TDD-standarden och med kravet att tillståndshavaren ska undvika att skadlig

¹⁰ "Designate" innebär enligt nuvarande lydelse av ECC:s Rules of Procedures följande: Decisions that "designate" a frequency band for a harmonised application are intended to foster the deployment of an application to meet a market demand in a harmonised manner throughout CEPT. Members signing the Decision commit themselves to make spectrum available for this harmonised application which includes assessing when and where there is a demand for the harmonised service/application and deciding whether that demand is great enough to exclude other services and applications from the harmonised band. Such Decisions shall not inhibit radiocommunication equipment meeting different standards from operating in an identified frequency band provided it offers the same spectrum use and application as specified in a Decision for the band and is placed on the market in conformity with the essential requirements i.e. it makes effective use of the spectrum allocated to terrestrial/space radio communications so as to avoid harmful interference.

störning uppkommer genom att koordinera sin användning på eventuell befintlig radioanvändning i det angränsande frekvensbandet 1905–1920 MHz.

Frekvensutrymmet närmast nedanför 1900-1905 MHz (1880–1900 MHz) används för sladdlösa telefoner, DECT, som undantagits från tillståndsplikt. Detta kan innebära en viss ökad störningsrisk i frekvensbandet 1900–1905 MHz.

4.2.4 Tillståndets storlek

PTS förslag i konsultationen och konsultationssvar

PTS föreslog i konsultationen att det aktuella frekvensbandet ska tilldelas som ett 5 MHz-block för UMTS-TDD.

Ingen av de svarande hade några invändningar mot PTS förslag. Två av dem som svarade ifrågasätter emellertid om 5 MHz är tillräckligt för en operatör.

PTS förslag i de aktuella föreskrifterna

PTS vidhåller att endast ett tillstånd om 5 MHz ska tilldelas i frekvensbandet 1900–1905 MHz.

Med anledning av att det är fråga om tilldelning av ett relativt begränsat frekvensutrymme är ett 5 MHz block enligt PTS bedömning den mest frekvens effektiva tilldelningen i detta frekvensutrymme.

4.2.5 Utbyggnads-/täckningskrav

PTS förslag i konsultationen och konsultationssvar

PTS föreslog i konsultationen att tillstånden inte ska förenas med några utbyggnadskrav.

Många av de svarande instämde i PTS förslag. Några få företag ansåg emellertid att utbyggnadskrav är nödvändigt, bl.a. med anledning av att det förhindrar blockering av tillstånd. Vidare framfördes att det finns en risk för att konkurrenssituationen mot andra mobila tekniker/tillstånd kan snedvridas om inte tillstånden förenas med täckningskrav.

PTS förslag i de aktuella föreskrifterna

PTS föreslår att tillståndet inte ska förenas med utbyggnadskrav.

Det finns framförallt två nära relaterade skäl till varför man skulle införa utbyggnadskrav i tillståndsvillkoren. Det första är att motverka hamstring och det andra är att främja användningen av tillståndet. Ett problem med utbyggnadskrav är dock att om de sätts för lågt uppnås sannolikt endast en utbyggnad som nätt och jämnt uppfyller kraven. Sätts de för högt minskar efterfrågan på tillstånden, som då kan bli ointressanta även till ett pris nära noll.

En tilldelning via auktion bedöms göra frekvenshamstring mindre attraktivt eftersom den som vill hamstra tillstånd då måste överträffa betalningsviljan i

auktionen hos de konkurrenter som faktiskt vill använda tillstånden. Detta innebär att värdet av att utestänga konkurrenter från marknaden måste vara större än kostnaden för tillståndet.

Efter auktionen har auktionspriset ingen betydelse för om hamstring sker eller inte. Däremot medför tillåtande av andrahandshandel efter auktionen minskat incitament för hamstring om alternativet att sälja frekvenserna, är mer attraktivt än att återlämna tillståndet till tillståndsmyndigheten.

Ännu en anledning är det faktum att tillstånden kommer att vara tjänsteneutrala och så långt som möjligt teknikneutrala. Det gör det olämpligt att ställa utbyggnadskrav eftersom PTS inte vet om tillståndshavaren kommer att använda tillståndet för fasta eller mobila kommunikationstjänster. Det går inte att ställa utbyggnadskrav utan att göra antaganden om dennes framtida användning av frekvensbandet.

PTS bedömer således att utbyggnadskrav inte direkt motverkar riskerna för hamstring eller att tillstånden inte kommer att användas. PTS anser i stället att en auktion i sig är tillräcklig för att undvika risken för hamstring. Det kan dessutom finnas skäl att vänta med en utbyggnad tills teknikutvecklingen har kommit längre och tillståndshavarna är beredda att investera i utbyggnaden. Utbyggnadskrav införs således inte för det aktuella tillståndet.

Beträffande kommentarerna om att konkurrensen mot andra mobila/tekniker kan snedvridas om inte tillståndet förenas med utbyggnadskrav vill PTS framföra följande.

Det har inte funnits någon grund för antagande om att eventuella framtida tillstånd skulle förenas med samma krav på utbyggnad som tidigare tilldelade tillstånd. När LEK trädde i kraft i juli 2003 fick PTS möjlighet att som alternativ till skönhetstävling också tillämpa auktionsförfaranden. Auktionsförfarandet innebär att den operatör som värderar ett frekvensblock högst får köpa det till skillnad från en skönhetstävling där det är den operatör som lämnar den bästa ansökan som får frekvensblocket. PTS kan vid en skönhetstävling sedan omvandla det som den sökande lovar till bindande tillståndsvillkor. Oavsett tilldelningsmetod kan dock slutresultatet uppfattas som likvärdigt. Den operatör som får frekvensblocket är den som värderat det högst och varit villig att betala antingen med pengar eller genom utfästelser om t.ex. investeringar (utbyggnad) som kan omvandlas till bindande villkor.

4.2.6 Tekniska villkor

PTS förslag i konsultationen och konsultationssvar

PTS föreslog i konsultationen att utrustningen ska följa 3GPP-specifikationerna för UMTS-TDD.

Några av de svarande instämde i PTS förslag. Några ansåg att PTS inte ska ställa krav på UMTS-TDD användning utan endast basera de tekniska villkoren på dessa specifikationer.

PTS förslag i de aktuella föreskrifterna

För att begränsa risken för störning mellan tillståndshavare med angränsande frekvenser kommer PTS att sätta tekniska villkor som begränsar maximala sändareffekten inom och utom det i tillståndet tilldelade frekvensutrymmet. De tekniska villkoren som kommer att sättas är baserade på UMTS-TDD standarden. PTS kommer dock inte att ställa några krav på användning av UMTS-TDD tekniken i bandet såsom det var föreslaget i konsultationen, se avsnittet om teknik- och tjänsteneutrala tillstånd ovan. Tillståndshavaren ska emellertid kunna koordinera sin användning med de befintliga operatörerna i det angränsande frekvensbandet 1905–1920 MHz i enlighet med UMTS-TDD tekniken. Detta är en förutsättning för att samexistensen mellan dessa tillståndshavare ska fungera.

PTS har vid framtagandet av tillståndsvillkoren på användningen av terminalerna som ansluts i tillståndshavarens nät tagit hänsyn till att skadlig störning inte ska uppkomma. Tillståndsvillkoren för sändning i terminaler, vilket styrs av tillståndshavaren, är baserat på samma nivåer som UMTS-TDD-standarderna.

4.3 Tilldelningsförfarandet

Val av tilldelningsform

Enligt 3 kap. 8 § tredje stycket lagen om elektronisk kommunikation (LEK) kan PTS vid en allmän inbjudan till ansökan tilldela tillstånd antingen efter

- ett jämförande urvalsförfarande (skönhetstävling),
- ett anbuds-förfarande (auktion) eller
- en kombination av dessa båda förfaranden.

Möjligheten för PTS att använda auktion eller en kombination av skönhetstävling och auktion för tilldelning av tillstånd infördes den 25 juli 2003 genom LEK. Av auktorisationsdirektivet (art 7 p. 3) framgår att om begränsning avseende antalet tillstånd sker ska tillstånden beviljas på grundval av objektiva, öppet redovisade, icke-diskriminerande och proportionella urvalskriterier.

PTS har endast använt auktion som tilldelningsform vid ett tidigare tillfälle. År 2005 tilldelade ett nationellt tillstånd i 450 MHz-bandet. Under hösten 2007 planerar PTS att genomföra en auktion avseende tilldelning av kommunala tillstånd i 3,6 GHz-bandet. Vidare planerar PTS att genomföra en auktion avseende frekvensbandet 2500-2690 MHz under första halvåret 2008. Internationellt har auktioner använts vid ett flertal tillfällen. Inför tilldelningen av tillståndet i 450 MHz-bandet upphandlade PTS en utredning¹¹, kring möjligheterna att använda olika auktionsformer. Utredarnas grundläggande rekommendation är att PTS i normalfallet bör föredra användningen av auktioner framför skönhetstävlingar.

¹¹ The use of auctions in spectrum assignment, Användning av auktioner för tilldelning av spektrum, april 2004. A-Focus AB & DotEcon Ltd. Rapporten finns tillgänglig på PTS hemsida www.pts.se.

PTS har i myndighetens spektrumpolicy¹², i enlighet med utredningen, fastställt att auktion ska tillämpas i första hand när en allmän inbjudan blir aktuell. Enligt PTS uppfattning innebär auktionsformen att transparensen och effektiviteten ökar när tillstånd tilldelas till dem som värderar dem högst. PTS har gjort bedömningen att en auktion i det här fallet är det mest effektiva sättet att fördela tillstånd. En auktion ökar sannolikheten för att den marknadsaktör som värderar ett tillstånd högst tilldelas det.

Genom att tillståndsvillkoren blir offentliga före tilldelning blir processen mer förutsägbar för marknaden och de potentiella anbudsgivarna. I normalfallet ger ett auktionsförfarande dessutom en snabbare tillståndshantering eftersom efterarbetet efter det att ansökningarna kommit in inte är lika omfattande som vid en skönhetstävling.

Mot bakgrund av de förutsättningar som föreligger för detta frekvensutrymme, att det finns starka asymmetrier mellan potentiella auktionsdeltagare som bl.a. beror på att tillståndet är komplementärt med sedan tidigare tilldelade tillstånd i frekvensbandet 1905–1920 (vilka innehåses av tre olika tillståndshavare), anser PTS att den lämpligaste formen är en auktion då budgivarna endast har möjlighet att lämna ett bud i ett förseglat omslag. Eftersom auktionens huvudsyfte inte är att tillföra staten inkomster så har lägsta bud bestämts till en (1) krona.

Ansökan

För att få en fungerande auktion är det nödvändigt att sökanden uppfyller vissa grundläggande krav. Därför ska sökanden, enligt PTS förslag, lämna in en ansökan till PTS som är underskriven av behörig firmatecknare samt en bankgaranti. Ansökan ska innehålla uppgifter om sökanden samt en försäkran om att sökanden inte har fått tillstånd återkallat på vissa angivna grunder de senaste fyra åren. Ansökan ska göras på en särskild blankett som PTS kommer att tillhandahålla.

Bankgaranti

Buden i auktionen är bindande. Ett krav på erlagd deposition eller bankgaranti skyddar mot manipulativ budgivning eftersom depositionen/bankgarantin kan utnyttjas om inte handläggningsavgift och auktionslikvid betalas.

När budbeloppen är relativt höga bör det vara bättre för en aktör att slippa ligga ute med reda pengar, såsom är fallet vid deposition, varför PTS anser det lämpligare med bankgaranti. Krav på bankgaranti används ofta vid spektrumauktioner i andra länder.

Sökanden ska således lämna in en bankgaranti i ett förseglat omslag. Bankgarantin ska minst uppgå till summan av samma belopp som budet avser plus

¹² Rapportnummer PTS-VR-2006:2. Fastställd 4 oktober 2006 och tillgänglig på PTS hemsida www.pts.se.

handläggningsavgiftens belopp. Att bankgarantin har inkommit och att den uppfyller ställda krav kontrolleras inte förrän efter att budöppning skett eftersom budets belopp annars blir känt.

Bindande bud

Det bud en sökande inkommer med i auktionen är bindande. Om buden inte är bindande finns en risk att den som vill förhindra eller försena för konkurrenter att få tillgång till tillståndet bjuder högst för att sedan dra tillbaka sitt bud. Ett bud upphör att vara bindande efter att auktionen avslutats såvida budet inte utgör det vinnande budet.

4.4 Handläggningsavgift och tilldelning

PTS får ta ut handläggningsavgift av den som ansöker om tillstånd. Handläggningsavgiften ska motsvara myndighetens kostnader för handläggningen av ärendet.¹³

PTS vill möjliggöra för så många som möjligt att delta i auktionen och vill därför göra se till att kostnaderna för deltagandet så låga som möjligt. PTS har därför valt att begränsa de betalningsskyldiga till den i auktionen som vunnit budgivningen för tillståndet. Eftersom handläggningsavgiftens storlek är känd på förhand så bör den påverka auktionslikvidens storlek. Deltagare bör beakta denna kostnad i sin kalkyl genom att minska sitt bud med motsvarande summa. Detta förhållande är detsamma för alla deltagare.

Efter avslutad auktion kommer tillstånd att meddelas. Tillståndshavaren ska dels betala handläggningsavgift, dels auktionslikvid. Om så inte sker kommer PTS att utnyttja bankgarantin.

4.5 Kostnadsmässiga konsekvenser

PTS har gjort bedömningen att det kan antas att det tillgängliga frekvensutrymmet inte är tillräckligt för att ge tillstånd åt alla intressenter. PTS har för avsikt att tilldela tillståndet efter en auktion. Enligt PTS bedömning ger ett auktionsförfarande i normalfallet en snabbare och mer kostnadseffektiv hantering för såväl PTS som de sökande. Ansökningsprocessen är betydligt enklare vid ett auktionsförfarande än vid en skönhetstävling, eftersom skönhetstävlingar ofta kräver att de sökande skriver omfattande ansökningar som bl.a. beskriver hur tillståndet ska användas.

För att ytterligare minska den fasta kostnaden för den som vill delta i auktionen tas handläggningsavgift endast ut av dem som tilldelas tillstånd. Deltagare i auktionen ska också uppvisa en bankgaranti som säkerhet för auktionslikviden och handläggningsavgiften. Bankgarantin innebär en viss kostnad för auktionsdeltagaren. Bankgarantierna återsänds omedelbart efter auktionens avslutande till sökande som inte vinner tillståndet. Vad gäller den sökande som

¹³ Se 8 kap. 17 § 2 LEK.

har vunnit budgivningen återsänds bankgarantin så snart som möjligt efter att auktionslikvid och handläggningsavgift har erlagts.

De kostnader som uppstår för enskilda p.g.a. föreskrifterna, dvs. deltagare i auktionen, kommer därmed, för den som inte vinner något tillstånd, främst att bestå i lönekostnader för förberedelser och deltagande i auktionen samt kostnader för bankgaranti. För deltagare som vinner budgivningen uppstår alltså även kostnader avseende handläggningsavgift och auktionslikvid.

5 Särskild konsekvensanalys av reglernas effekt för småföretagare¹⁴

Enligt 2 § SimpLexförordningen ska en särskild konsekvensanalys göras när en myndighet under regeringen överväger nya eller förändrade regler som kan ha effekter av betydelse för små företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

Konsekvensanalysen ska stödjas på följande frågeställningar:

1. Vilket är problemet och vad händer om någon reglering inte sker.

PTS bedömning: Regleringen är inte till för att lösa ett problem utan ska ge möjlighet för aktörer att under lika förutsättningar få tillgång till tillstånd i det aktuella frekvensutrymmet. Om reglering inte sker kan frekvensutrymmet inte tilldelas och därmed inte användas och komma slutanvändare till nytta.

2. Finns det några alternativa lösningar?

PTS bedömning: Enligt 3 kap. 8 § tredje stycket lagen om elektronisk kommunikation (LEK) kan PTS vid en allmän inbjudan till ansökan tilldela tillstånd antingen efter ett jämförande urvalsförfarande (skönhetstävling), ett anbuds-förfarande (auktion) eller en kombination av dessa båda förfaranden. PTS har i detta fall valt auktionsformen (se mer ovan under Val av tilldelningsform). När tilldelning ska ske enligt 3 kap. 8 § LEK måste PTS meddela föreskrifter för förfarandet. Genom föreskrifterna skapas förutsebarhet kring auktionen och myndigheten binder samtidigt upp sig att följa auktionsregler etc.

3. Vilka administrativa, praktiska eller andra åtgärder måste småföretagen vidta till följd av regleringen?

PTS bedömning: Regleringen påverkar bara de företag som är intresserade av tillstånd i det aktuella frekvensutrymmet. Samma åtgärder som för

¹⁴ Se förordning (1998:1820) om särskild konsekvensanalys av reglers effekter för små företags villkor.

samtliga deltagare i auktionen, dvs. uppfylla kraven för registrering, lämna in en bankgaranti samt uppfylla övrig reglering i föreskriften.

4. Vilken tidsåtgång kan reglerna föra med sig för småföretagen?

PTS bedömning: Tidsåtgången för att delta i tilldelningsförfarandet bör inte vara särskilt stor eftersom det är en enkel auktionsform.

5. Vilka lönekostnader, andra kostnader eller resursbelastning i övrigt för småföretagen kan reglerna leda till?

PTS bedömning: Det auktionsförfarande som PTS avser tillämpa i denna auktion förutsätter inga särskilda kunskaper om hur auktionsförfaranden går till. Kostnader som är knutna till tillståndet (det vinnande budet) varierar inte med företagens/deltagarnas storlek, utan är endast beroende av hur eftertraktat tillståndet är. Tillståndsavgifter m.m. baseras på tillståndet, och är därför desamma för alla deltagare. För att minska den fasta kostnaden för att vara med i auktionen tas endast handläggningsavgift ut av den vinnande budgivaren. Deltagarna i auktionen kan därigenom förutse vad de maximalt behöver betala baserat på vad de är beredda att bjuda för ett tillstånd. Om de inte vinner budgivningen för tillståndet består kostnaden för att delta främst i lönekostnader för egen personal, samt kostnaden för bankgarantin.

6. Kan reglerna komma att snedvrیدا konkurrensförhållandena till nackdel för småföretagen eller i övrigt försämra deras konkurrensförutsättningar?

PTS bedömning: De aktuella frekvensbandet är internationellt harmoniserat för mobila kommunikationssystem och det finns goda förutsättningar för internationell roaming. Eftersom det är fråga om relativt låga frekvensband lämpar sig frekvenserna dessutom väl för mobila kommunikationssystem vilket talar för att tillståndet inte bör omfatta alltför små geografiska områden. Regionala tillstånd innebär att tillhandahållande av mobila tjänster försvåras. För småföretag och lokala företag som tillhandahåller bredbandstjänster i fasta eller trådlösa nät kommer tillståndet i 1900–1905 MHz – bandet innebära en ökad konkurrens.

7. Kommer reglerna att i andra avseenden påverka småföretagen?

PTS bedömning: Regleringen syftar till en tillståndsgivning som kan ge slutanvändare, till exempel småföretag, ökade valmöjligheter genom en ökad konkurrens på bredbandsmarknaden.

8. Går det att kontrollera efterlevnaden av reglerna, och hur kommer reglernas effekter för småföretag att uppmärksammas och granskas?

PTS bedömning: PTS kommer att tilldela aktuellt tillstånd snarast möjligt efter auktionens avslutande. I samband därmed kommer också resultatet av regleringen att bli tydligt i form av vilken typ av aktör som tilldelats tillståndet.

9. Bör reglerna gälla endast viss begränsad tid för att hindra eventuella negativa effekter för småföretagen?

PTS bedömning: Reglerna gäller till utgången av första halvåret 2009 och avser ett särskilt tilldelningsförfarande som kommer att avslutas dessförinnan.

10. Behöver särskild hänsyn tas till småföretagens villkor när det gäller tiden för reglernas ikraftträdande?

PTS bedömning: Nej, eftersom föreskriften träder i kraft i god tid före auktionen. PTS kommer också att på webbplatsen publicera en inbjudan till ansökan med närmare information om tillvägagångssättet i god tid före auktionen.

11. Finns det behov av speciella informationsinsatser?

PTS bedömning: PTS strävar efter att allt informationsmaterial (t.ex. Allmän inbjudan och information på webbplatsen) ska vara så tydligt och enkelt som möjligt. Syftet är att alla, även de med begränsade resurser och mindre vana vid tillståndsgivning, lätt ska kunna ta till sig informationen.

12. Hur har samråd som behövs skett med näringslivet och med myndigheter som särskilt berörs, och vilka synpunkter av betydelse har kommit fram?

PTS bedömning: I april 2007 genomförde PTS en konsultation med marknadens aktörer om användning av det aktuella frekvensutrymmet. Under avsnitt Genomförd konsultation ovan går närmare igenom vilka synpunkter av betydelse som kom fram.

6 Anmälan till regeringen

PTS ska, enligt 18 § förordningen anmäla till regeringen när det finns anledning anta att prövning ska ske enligt 3 kap. 8 § lagen om elektronisk kommunikation. Detta görs i en separat skrivelse.

7 Anmälan till Europeiska kommissionen

Enligt 6 § förordningen (1994:2029) om tekniska regler föreskrivs att en myndighet som avser fatta beslut om en teknisk regel i god tid ska underrätta Kommerskollegium om det förslag den har utarbetat. Bestämmelserna i förordningen ansluter till Sveriges internationella förpliktelser enligt bl.a. Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/48/EG, om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster.

Enligt PTS bedömning är ifrågavarande föreskrifter inte att se som sådana tekniska regler som ska underrättas enligt nämnda förordning. Någon underrättelse till Kommerskollegium behöver således inte göras.

Kontaktpersoner

Frågor om tillstånd och auktionsförfarande:

Sally Ibrahim telefon 08-678 5748

Rättsliga frågor och frågor om remissförfarande:

Ylva Ehn telefon 08-678 5739